

Príprava na sviatosť birmovania – otázky

1. *Prečo musíme hovoriť o Bohu?*
Pretože človek od prirodzenosti a z povolania je náboženská bytosť. Od Boha pochádza a k Bohu sa vracia. Človek bol stvorený nato, aby žil v spojení s Bohom, v ktorom nachádza svoje vlastné šťastie.
 2. *Čo nám hovorí, že Boh jestvuje?*
a) stvorený svet okolo nás, b) svedomie v nás, c) Božie zjavenie.
 3. *Kedy Boh prehovoril k človekovi?*
Boh sa zjavil najskôr našim praotcom a potom, po ich páde do hriechu, sľúbil spásu a ponúkol svoju Zmluvu. Zasa sa zjavil v plnosti, keď poslal svojho Syna, Ježiša Krista.
 4. *Kde je obsiahnuté Božie zjavenie?*
Božie zjavenie je obsiahnuté vo Svätom písme, t.j. v Biblii, a v Tradícii.
 5. *Čo je Sväté písmo? Kto je autor Svätého písma?*
Sväté písmo je zbierka svätých kníh, ktoré boli vnuknuté Bohom. Obsahuje 46 kníh Starého zákona a 27 kníh Nového zákona. Autor Svätého písma je Boh, ktorý dáva vnuknutie mnohým ľudským autorom. Týmto spôsobom máme istotu, že ich spisy bez omylu odovzdávajú pravdu, ktorá ľudí spasí.
 6. *Čo je Tradícia?*
Tradícia je učenie, ktoré Kristus zveril apoštolom, ktorí ho odovzdali nám ústnym podaním.
 7. *Kto môže autoritatívne vysvetľovať Bibliu a Tradíciu?*
Iba Učiteľský úrad Cirkvi (Magistérium), tj. pápež a s ním zjednotení biskupi.
 8. *Ako odpovedá človek na volanie, ktoré sa k nemu dostáva zo strany Boha? Čo je viera?*
Človek na Božie volanie odpovedá predovšetkým vierou. Viera je prijatie Božieho zjavenia rozumom a vôľou.
 9. *Musíme veriť, aby sme boli spasení?*
Viera je nutná k spásu. Sám Kristus povedal: "Kto uverí a dá sa pokrstiť, bude spasený; ale kto neuverí, bude odsúdený" (Mk 16,16).
 10. *Vymenuj šesť hlavných práv.*
1. Boh je len jeden. 2. V Bohu sú tri božské osoby: Otec, Syn a Duch Svätý. 3. Syn Boží sa stal človekom, aby nás vykúpil. 4. Boh je spravodlivý sudca, ktorý dobrých odmeňuje a zlých trestie. 5. Ľudská duša je nesmrteľná. 6. Božia milosť je potrebná ku spásu.
 11. *Kto je Boh?*
Stvoriteľ a Pán celého sveta a náš nebeský Otec. Boh sa zjavil ako "Ten, ktorý je" a dal sa poznať ako Pravda a Láska.
 12. *Kolko osôb je v jednom Bohu? Ako ich spoločne nazývame? Čo pripisujeme jednotlivým božským osobám?*
Tri: Otec, Syn a Duch Svätý. Najsvätejšia Trojica. Boh Otec stvoril svet i nás, Boží Syn nás vykúpil a Duch Svätý nás i celý vesmír posväcuje.
- Kto je Ježiš Kristus?*
Jednorodený Boží Syn, ktorý sa stal človekom, aby nás vykúpil. Počal sa z Ducha Svätého a narodil sa z Panny Márie. Má božskú i ľudskú prirodzenosť. Je pravý Boh a pravý človek.
13. *Kto je ocom Pána Ježiša? Kto je matkou Pána Ježiša? Kto je sv. Jozef?*
Ocom Pána Ježiša je Boh Otec. Matkou je Panna Mária. Sv. Jozef bol pestúnom Pána Ježiša.
 14. *Čo vieme o Ježišovej Matke?*

Spomedzi žien si Boh vybral Pannu Máriu za matku svojho večného Syna. Už od prvého okamihu svojho počatia bola úplne oslobodená od každej poškvرنy dedičného hriechu a nebola poškvرنená žiadnym osobným hriechom počas celého svojho života. Panna Mária je Matka Božia, lebo dala svetu večného Božieho Syna, ktorý sa stal človekom a ktorý je Boh.

15. *Ako nazývame učenie Ježiša Krista?*
Kto opísal život a učenie Ježiša Krista? Evanjelium, to znamená radostná zvesť.
Evanjelisti: Matúš, Marek, Lukáš, Ján.
 16. *Čo učil Pán Ježiš?*
Všetko, čo máme veriť a čo máme robiť, aby sme získali pozemskú i večnú nebeskú blaženosť (aby sme boli spasení).
 17. *Ako nás vykúpil Ježiš Kristus?*
Svojím umučením, smrťou a zmŕtvychvstaním.
 18. *Čo sa stalo po Ježišovej smrti?*
Na tretí deň Pán Ježiš vstal z mŕtvych.
 19. *Je Ježišovo zmŕtvychvstanie dôležité aj pre nás?*
Ježišovo zmŕtvychvstanie má rozhodujúci význam pre spásu. Kristus je príčinou nášho zmŕtvychvstania.
 20. *Aký bude osud nášho smrteľného tela?*
Pri smrti sa duša odlučuje od tela, ale Boh vo chvíli zmŕtvychvstania navráti nezničiteľný život nášmu premenenému telu, spojí ho znovu s našou dušou. Tak, ako Kristus vstal z mŕtvych a žije naveky, aj my vstaneme z mŕtvych v posledný deň.
 21. *Ako sa máme pripravovať na smrť?*
Cirkev nás nabáda, aby sme sa pripravovali na hodinu našej smrti ("od náhlej a nekajúcej smrti zachovaj nás, Pane"); aby sme prosili Matku Božiu, aby orodovala za nás v hodinu našej smrti; aby sme sa zverili ochrane sv. Jozefa, patróna dobrej smrti.
 22. *Čo nasleduje po smrti?*
Hneď po smrti každý človek dostane pre svoju nesmrteľnú dušu večnú odmenu za svoje skutky na základe osobného súdu, ktorý vykoná Kristus, sudca živých i mŕtvych.
 23. *Čo sa stalo na 40. a na 50. deň po Ježišovom zmŕtvychvstaní?*
Na 40. deň Pán Ježiš vystúpil do neba; na 50. deň zoslal Ducha Svätého (Turíce).
 24. *Čo je Cirkev?*
Slovo "Cirkev" znamená "zhromaždenie".
Cirkev je Boží ľud; tajomné Kristovo telo a chrám Ducha Svätého.
- Aké sú základné znaky Cirkvi?*
Sú to štyri vlastnosti, nerozlučne spojené medzi sebou: Cirkev je a) jedna (pretože má jedného Pána, vyznáva jednu vieru, jeden krst, tvorí jedno telo, ktoré je oživované jedným Duchom, žije v jednej nádeji); b) svätá (jej budovateľom je najsvätejší Boh); c) všebecná (zvestuje a hlása plnosť viery; poslaná je ku všetkým národom; obracia sa na všetkých ľudí); d) apoštolská (je postavená základoch: na dvanástich apoštoloch).
25. d) apoštolská (je postavená základoch: na dvanástich apoštoloch).
 26. *Kto je viditeľnou hlavou Cirkvi? Dnes?*
Pápež (Svätý Otec, rímsky biskup).
František I. vlastným menom Jorge Mario Bergolio.
 27. *Ako sa územne delí Cirkev? Kto stojí na čele týchto celkov?*
Celá Cirkev je rozdelená na biskupstvá (diecézy) a tie sa delia na farnosti.
Na čele diecézy stojí biskup. Pomáhajú mu kňazi.
Na čele farnosti stojí kňaz, ktorý sa volá farár alebo správca farnosti. Pomáhajú mu kňazi - kapláni.
 28. *Ako sa volá náš: a) diecézny biskup, b) pomocný biskup? c) Do ktorého biskupstva patrí naša*

farnosť?

a) Viliam Judák, b) Peter Beňo; c) Nitrianska diecéza.

29. *Aké sú úlohy laikov?*

Laici sú pozvaní k apoštolátu vo svete uprostred záležitostí tohto sveta. Týmto spôsobom majú realizovať výzvu k svätosti, ktorá patrí všetkým pokrsteným.

30. *Čo je liturgia? Čo je liturgický rok?*

Liturgia je verejný kult Cirkvi.

Liturgický rok je ročný cyklus, v ktorom Cirkev zjavuje celé tajomstvo Krista od Vtelenia a Narodenia, cez Veľkú noc, Nanebovstúpenie a Zoslanie Ducha Svätého, až po očakávanie splnenia blaženej nádeje a na návrat Pána.

31. *Ktorý je najväčší kresťanský sviatok?*

Veľká noc - zmŕtvychvstanie Pána.

32. *Ktorý je Pánov deň?*

Deň Pánov je nedeľa; je to deň, v ktorý Kristus vstal z mŕtvych. Je to predovšetkým deň liturgického zhromaždenia a Eucharistie, deň kresťanskej rodiny, deň radosti a odpočinku od práce. Je to základ a centrum celého liturgického roka. Nedeľa je slávenie Veľkej noci každých týždň.

33. *Čo je Božia milosť? Akú poznáme?*

Nadprirodzený dar, ktorý nám udeľuje Duch Svätý pre zásluhy Ježiša Krista. Je dvojaká: a) posväcujúca, b) pomáhajúca.

34. *Čo sú sviatosti?*

Účinné znaky milosti, ktoré ustanovil Ježiš Kristus a zveril ich Cirkvi, cez ktoré sa nám udeľuje Boží život.

Viditeľné obrady, pomocou ktorých sa vysluhujú sviatosti, sú znakmi tejto milosti. Sviatosti prinášajú ovocie vo všetkých tých, ktorí ich prijímajú a plnia požadované podmienky.

35. *Ktoré sviatosti možno prijať iba raz v živote? Prečo?*

Krst, birmovanie, posvätenie kňazstva. Vtláčajú do duše nezmazateľný znak.

36. *Kolko máme sviatostí?*

Je sedem sviatostí, ktoré ustanovil Kristus: 1. krst, 2. birmovanie, 3. Sviatosť oltára (Eucharistia), 4. sviatosť zmierenia (pokánia), 5. pomazanie nemocných, 6. posvätenie kňazstva, 7. manželstvo.

Možno sviatosti nejako rozdeliť?

Rozlišujeme: a) sviatosti uvedenia do kresťanského života (krst, birmovanie, Eucharistia), b) sviatosti uzdravenia (pokánie a pomazanie nemocných), a c) sviatosti, ktoré slúžia spoločenstvu a poslaniu veriacich (kňazstvo a manželstvo).

37. *Čo je krst?*

Prvá a najpotrebnejšia sviatosť, v ktorej sa človek znovuzrodí, zmýva sa z duše dedičný hriech. Človek sa stáva Božím dieťaťom a členom Cirkvi. Bez krstu nemožno prijať ďalšie sviatosti.

38. *Prečo je krst dôležitý?*

Pretože krst, to je narodenie pre nový život v Kristovi. Krst je nutný k spásu.

39. *Možno byť spasený aj bez krstu?*

Všetci, ktorí položia život za vieru, tí, čo sa pripravujú na krst, ako aj všetci, z vnuknutia milosti, nepoznajú Cirkev, úprimne hľadajú Boha, a usilujú sa plniť jeho vôľu, môžu byť spasení, dokonca aj keď neboli pokrstení („krst krvi“ a „krst túžby“).

40. *Kto môže krstiť?*

Krstí biskup, kňaz alebo diakon.

V prípade potreby, každý človek môže krstiť pod podmienkou, že chce vykonať to, čo robí Cirkev.

41. *Ako sa správne krstí?*

Krstiteľ leje na hlavu krstenca vodu a pritom hovorí: M., ja ťa krstím v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

42. *Čo je birmovanie?*

Birmovanie je sviatosť, ktorá zdokonaľuje milosť krstu; vďaka nej dostávame Ducha Svätého, ktorý nás upevňuje v synovstve Božom, pevnejšie spája s Kristom, rozmnožuje v nás svoje dary, dokonalejšie nás pripútať k Cirkvi a pomáha nám odvážnejšie vydávať svedectvo o kresťanskej viere slovom a skutkom.

43. *Kedy sa udeľuje sviatosť birmovania? Kto ju udeľuje?*

Vtedy, keď človek dosiahne vek dospelosti. Sviatosť birmovania udeľuje biskup, ktorý môže poveriť niektorého kňaza.

44. *Akým spôsobom sa udeľuje sviatosť birmovania?*

Kandidát na birmovanie, keď dosiahol vek dospelosti, musí vyznať vieru, musí byť v stave milosti, ukázať túžbu, že chce prijať túto sviatosť a že chce byť pripravený na prijatie úlohy učeníka a svedka Kristovho v spoločenstve Cirkvi.

45. *Čo je podstatné v obrade birmovania?*

Pomazanie čela pokrsteného svätým olejom, čo je spojené s tým, že birmujci položí ruku na hlavu birmovanca a povie: "Prijmi znak daru Ducha Svätého".

46. *Čo je krizma?*

Olivový olej zmiešaný s balzomom, posvätený biskupom na Zelený štvrtok.

47. *Aká je úloha birmovného rodiča? Kto ním môže byť?*

Dobrý veriaci, schopný a ochotný byť oporou birmovancovi na jeho ceste kresťanského života. Má byť: a) dostatočne dospelý na plnenie tejto úlohy; b) katolík, ktorý prijal tri základné sviatosti (krst, birmovanie a Eucharistiu); c) nie je právne vylúčený z týchto úloh.

Čo je svätá omša?

Nekrvavá obeta Nového zákona, v ktorej Kristus pod spôsobom chleba a vína sprítomňuje,

48. svoju obetu na kríži.

49. *Ako sa slávi Eucharistia (svätá omša)?*

Služenie Eucharistie sa skladá: hlásanie Božieho slova (biblické čítania), vďakyvzdávanie Bohu Otcovi za jeho dary, premenenie chleba a vína, účasť na liturgickej hostine tým, že prijímame Telo a Krv Pána Ježiša.

50. *V čom spočíva dôležitosť Eucharistie v živote kresťana?*

Eucharistia je srdcom a vrcholom života Cirkvi, lebo Kristus v nej spája svoju Cirkev a všetkých jej členov so svojou obetou, ktorú na kríži priniesol Otcovi.

51. *Čo sa deje vo svätej omši pri premenení?*

Pri premenení (konsekrácii) sa chlieb premieňa na Telo a víno na Krv Krista. Pod spôsobmi konsekrovaného chleba a vína je prítomný sám Kristus.

52. *Aké podmienky treba splniť, aby sme hodne prijali Najsvätejšiu sviatosť?*

Ten, kto chce prijať Krista vo svätom prijímaní, musí byť v stave milosti. Ak si je niekto vedomý smrteľného hriechu, ktorý spáchal, nesmie prijímať Eucharistiu, kým nedostane rozhrášenie vo sviatosti pokánia.

53. *Aké je ovocie hodne prijatej Najsvätejšej sviatosti?*

Sväté prijímanie posilňuje puto človeka s Bohom. Sväté prijímanie očisťuje človeka zo všedných hriechov a chráni ho pred ťažkými hriechami. Prístupovanie k tejto sviatosti posilňuje jednotu Cirkvi.

54. *Kedy možno prijať Najsvätejšiu sviatosť?*

Cirkev odporúča veriacim, ktorí sú zodpovedne pripravení, prijímať sv. prijímanie pri každej sv. omši, na ktorej majú účasť; Cirkev veriacich prijatť sv. prijímanie najmenej raz do roka.

55. *Môžu byť odpustené hriechy spáchané po krste?*

Odpustenie hriechov po krste možno dosiahnuť vo sviatosti, ktorú nazývame sviatosť pokánia, zmierenia alebo spoveď.

56. *Prečo je hriech veľké zlo?*

Ten, kto pácha hriech, uráža Boha a protiví sa jeho láske a škodí vlastnej hodnosti človeka, ktorý je pozvaný k tomu, aby sa stal dieťaťom Božím, tým samým narušuje duchovnú stavbu Cirkvi, v ktorej každý kresťan musí byť "živým kameňom".

57. *Čo tvorí sviatosť pokánia?*

Do sviatosti pokánia patria: a) tri činnosti, ktoré má splniť ten, kto sa spovedá, a b) rozhrešenie, ktoré udeľuje kňaz.

Činnosti toho, kto sa spovedá, sú: 1. ľútosť nad hriechami; 2. spoveď, čiže vyznanie hriechov v prítomnosti kňaza; 3. rozhodnutie vykonať zadost'učinenie.

58. *Čo je najdôležitejšie pri sv. spovedi?*

Ľútosť. Je to bolesť duše a odsúdenie spáchaného hriechu, a predsavzatie v budúcnosti sa hriechu vyhnúť.

Môže ten, kto spáchal smrteľný hriech, dosiahnuť odpustenie?

Ten, kto spáchal smrteľný hriech, môže ihneď dosiahnuť odpustenie, ak si vzbudí úkon dokonalej ľútosti, spojený s pevným rozhodnutím vykonať si sviatostnú spoveď. Nemôže však prijať Eucharistiu skôr, kým sa nevyspovedá.

Z akých hriechov sa musíme spovedať?

Ten, kto sa chce zmieriť s Bohom a Cirkvou, musí sa vyspovedať kňazovi zo všetkých ťažkých hriechov, z ktorých sa ešte nevyspovedal, a to po predchádzajúcom dôkladnom spytovaní svedomia.

59. *Aké sú duchovné účinky sviatosti pokánia?*

Je ich veľa: zmierenie s Bohom, cez ktoré získavame Božiu milosť; zmierenie s Cirkvou; odpustenie večného zatratenia, ktoré hrozí za smrteľné hriechy; čiastočné odpustenie dočasných trestov, ktoré sú ako následok hriechov; pokoj a radosť svedomia; vzrast vnútorných síl, ktoré sú potrebné do boja so zlom.

60. *Čo je cieľom pomazania nemocných?*

Sviatosť pomazania chorých má za cieľ udeliť špeciálnu milosť pre kresťana, ktorý je chorý alebo starý.

61. *Kedy máme prijať sviatosť pomazania nemocných? Koľkokrát?*

Sviatosť pomazania nemocných máme prijať vtedy, keď život veriaceho je vážne ohrozený chorobou alebo starobou. Kresťan môže prijať sviatosť pomazania v každom ťažkom ochorení, a keď sa choroba zhoršuje.

62. *V čom spočíva kňazská služba?*

Služobné kňazstvo sa zásadne líši od spoločného kňazstva veriacich, pretože udeľuje posvätnú moc potrebnú k službe veriacim. Vysvätení kňazi slúžia Božiemu ľudu učením, konaním bohoslužby a pastierskou starostlivosťou.

63. *V čom spočíva manželstvo?*

Manželstvo sa zakladá na vzájomnom súhlase tých, čo uzatvárajú manželskú zmluvu. Manželská zmluva, vďaka ktorej muž a žena tvoria úzke spoločenstvo života a lásky, spočíva na zákonoch, ktoré sú jej vlastné, ktoré jej dal sám Stvoriteľ. Zo svojej prirodzenosti sú tieto zákony zamerané tak na dobro manželov, ako aj na splodenie a výchovu potomstva. Manželskú zmluvu pokrstených Pán Ježiš povýšil na sviatosť.

64. *Ktoré sú základné znaky manželstva?*

a) jednota, b) nerozlučiteľnosť, c) prijatie daru plodnosti.

Mnohoženstvo je v protiklade s koncepciou jednoty manželstva; rozvod rozdeľuje to, čo Boh

spojil; zavrnutie plodnosti pozbavuje manželský život jeho najcennejšieho daru, ktorým je potomstvo.

65. *Čo sú to sväteniny? Ktoré sú hlavné sväteniny?*

Sväteniny sú sväté znaky, ktoré ustanovila Cirkev nato, aby pripravovala ľudí k plodnému prijímaniu sviatostí, ako aj na posvätenie rôznych životných príležitostí. Medzi sväteninami majú dôležité miesto požehnanie. Cirkev nimi oslavuje Boha za jeho diela a dary a modlí sa za to, aby ich ľudia mohli využívať v duchu Evanjelia.

66. *Čo je človek? Čím sa vyznačuje? Aké je povolanie človeka?*

Človek je jednota duše a tela.

Bytosť stvorená na Boží obraz: a) má rozum a slobodnú vôľu; b) je schopný myslieť a milovať; c) je schopný mať účasť na Božom živote.

Človek je povolaný k večnému šťastiu. Dosahuje vlastnú dokonalosť, keď hľadá a miluje pravdu a dobro.

Prečo je vôľa človeka náklonná k dobrému i k zlému?

Človek, ranený prvotným hriechom, keď využíva svoju slobodu, môže podliehať omylom a je náklonný voliť si zlo.

67. *Čo je sloboda? Čo znamená pre človeka byť slobodný?*

Sloboda je možnosť výberu vykonať činnosť alebo ju zanechať. Týmto spôsobom sám človek rozhoduje o splnení zamýšľaných činov. Sloboda dáva skutkom ľudský charakter. Robí človeka zodpovedným za činnosti, ktoré vykonáva z vlastnej vôle.

68. *Čo je svedomie?*

Svedomie je schopnosť rozumu, vďaka ktorému človek rozoznáva morálnu hodnotu konkrétneho skutku. Svedomie je tajomné a sväté miesto, kde človek sám stojí pred Bohom a kde zaznieva Boží hlas.

69. *Musíme vždy počúvať hlas vlastného svedomia? Musíme formovať svedomie?*

Nikdy nemožno postupovať proti svedomiu. Svoje svedomie však musíme vychovávať a formovať. Dobré formované svedomie je pravdivé.

70. *Ako môžeme formovať svedomie?*

Božie Slovo je svetlo, ktoré osvecuje všetky naše záležitosti. Máme povinnosť prisvojovať si toto svetlo cez vieru a modlitbu, ako aj cez náuku Cirkvi; taktiež musíme vovádzať Božie Slovo do života.

71. *Aké sú dary Ducha Svätého?*

Je ich sedem: múdrosť, rozum, rada, vedomosť, sila, nábožnosť a bázeň Božia.

72. *Čo je hriech? Kde sa rodí? Aké je základné rozdelenie hriechov?*

Hriech, to je také slovo alebo skutok či túžba, ktorá sa protiví Božiemu zákonu. Je to urážka Boha. Je to neposlušnosť, ktorá sa obracia proti Bohu. Všetky hriechy majú svoj počiatok v srdci človeka. Podľa základného delenia poznáme hriechy smrteľné (ťažké) a všedné (ľahké).

73. *Kedy spáchame smrteľný hriech? Aké sú jeho následky?*

Smrteľný hriech spáchame vtedy, keď vedome a dobrovoľne, čiže za účasti rozumu a vôle, vo vážnej veci sa sprotivíme Božiemu zákonu. Následkom smrteľného hriechu strácame milosť posväcujúcu, vylúčujeme sa z Božieho kráľovstva a hrozí nám večné zatratenie.

74. *Kedy spáchame všedný hriech?*

Všedný hriech je nezachovanie záväzných noriem morálnych zákonov vo vzťahu v menej vážnym veciam, alebo nezachovanie morálneho zákona vo vážnej veci, ak keď nemáme vedomosť, že je to vážna vec, alebo to vykonáme s neúplným súhlasom.

75. *Potrebuje človek spoločenstvo?*

Aby sme sa rozvíjali v súlade so svojou prirodzenosťou, ľudská osoba (ktorá bola stvorená na obraz a podobu Boha - Jedného v troch osobách) pociťuje potrebu spoločného života. Niektoré

formy spoločného života, ako rodina či občianska spoločnosť, úzko zodpovedajú prirodzenosti človeka.

76. *Kto je povoláný k svätosti?*

Všetci veriaci, z každého stavu alebo spoločenskej vrstvy sú pozvaní k plnosti kresťanského života a k dokonalej láske.

Ktoré sú cirkevné prikázania?

Je päť cirkevných prikázaní: 1. Svätiť prikázané sviatky. 2. V nedeľu a v prikázaný sviatok

77. zúčastniť sa na celej sv. omši. 3. Konať skutky kajúcnosti, ako ich určila Cirkev. 4. Aspoň raz v roku sa vyspovedať a prijať Najsvätejšiu sviatosť. 5. Podporovať cirkevné ustanovizne.

78. *Ktoré prikázania tvoria Dekalóg (Desatoro)?*

1. Ja som Pán, Boh tvoj, nebudeš mať iných bohov okrem mňa. 2. Nevezmeš meno Božie nadarmo. 3. Pamätaj, aby si sviatočný deň svätzil. 4. Cti otca svojho i matku svoju. 5. Nezabiješ. 6. Nezosmilniš. 7. Nepokradneš. 8. Nepreriekneš falošné svedectvo proti blížnemu svojmu. 9. Nepožiadáš manželku blízneho svojho. 10. Ani nepožiadáš majetku blízneho svojho ani ničoho, čo jeho je.

79. *Akým spôsobom Ježiš zhrnul prikázania?*

Ježiš zhrnul desať Božích prikázaní do dvoch prikázaní lásky: 1. Milovať budeš svojho Boha z celého svojho srdca, z celej duše svojej a zo všetkých síl. 2. Milovať budeš svojho blízneho, ako seba samého.

80. *Čo nám prikazuje prvé prikázanie?*

Prvé prikázanie vyzýva človeka k viere v Boha, aby mal v Bohu nádej a aby Ho miloval nadovšetko. Toto prikázanie nás vyzýva, aby sme praktizovali čnosť nábožnosti.

81. *Čo prikazuje druhé Božie prikázanie? Čo zabraňuje?*

Druhé prikázanie prikazuje úctu k menu Pána Boha, pretože ono je sväté. Zakazuje zneužívanie meno Boha, a predovšetkým preklínanie, ktoré spočíva v užívaní mena Boha, Ježiša Krista, Panny Márie a svätých urážlivým spôsobom. Zakazuje taktiež falošnú prisahu, v ktorej berieme Boha za svedka, a tiež zakazuje krivú prisahu.

82. *Ktoré sú sviatočné dni?*

Je to predovšetkým nedeľa; potom: Narodenie Pána, Zjavenie Pána (Troch Kráľov), Nanebovstúpenie Pána, Božie Telo; Bohorodičky Panny Márie, Nepoškvrnené počatie Panny Márie, Nanebovzatie Panny Márie; svätých apoštolov Petra a Pavla, Všetkých svätých.

83. *Ako treba zasvätiť sväté dni?*

V nedeľu a v prikázané sviatky majú veriaci povinnosť zúčastniť sa na sv. omši. Potom sa musia zdržiavať prác a záležitostí, ktoré prekážajú vo vzdávaní úcty Bohu a podrývajú radosť sviatočného dňa a odpočinok, ktorý patrí duchu i telu.

84. *Má svätenie nedele význam pre celú spoločnosť?*

Bezpochyby, totiž nedeľa dáva možnosť všetkým, aby využili odpočinok i voľný čas, ktorý môže byť obetovaný životu rodinnému, kultúrnemu, spoločenskému i náboženskému. Kresťan - ak nie je nutné - musí sa zdržovať iných povinností, ktoré by prekážali v zachovávaní Pánovho dňa.

85. *Aký význam má štvrté prikázanie?*

Boh tým, že dal štvrté prikázanie chce, aby sme po ňom samom milovali taktiež našich rodičov a všetkých tých, ktorým on dal nad nami moc.

86. *Aké sú povinnosti detí voči rodičom? Aké povinnosti majú rodičia voči deťom?*

Deti musia mať voči rodičom úctu a musia im pomáhať. Vzájomná úcta v rodine posilňuje harmóniu celého rodinného života. Rodičia sú v prvom rade zodpovední za výchovu svojich detí vo viere, modlitbe a čnostiach. Majú povinnosť uspokojiť podľa miery možnosti materiálne a duchovné potreby svojich detí.

Prečo nemožno zabiť?

Nie je dovolené zabiť, pretože každý ľudský život je svätý od okamihu počatia až do

87. prirodzenej smrti, pretože ľudská osoba bola stvorená ako taká na obraz a podobu Boha. Pozbavenie života ľudskej bytosti sa veľmi vážne protiví hodnosti ľudskej osoby a svätosti Stvoriteľa.

88. *Čo treba súdiť o interrupcii?*

Od okamihu počatia má dieťa právo na život. Bezprostredný potrat (abortus), čiže chápaný ako cieľ alebo prostriedok, je hanebná prax a ťažké previnenie proti morálnemu zákonu. Cirkev trestá tento ohyzdný zločin trestom exkomunikácie. Od okamihu, v ktorom sa embryo považuje za osobu, čiže od okamihu počatia, ako celok musí byť chránené, zahrnuté starostlivosťou a liečené, ako každá iná ľudská osoba.

89. *Čo treba súdiť o eutanázii?*

Dobrovoľná eutanázia, akákoľvek by bola jej forma a pohnútky, je vražda. Je ťažkým previnením proti hodnosti ľudskej osoby, proti úcte, ktorá patrí živému Bohu, Stvoriteľovi človeka.

90. *Čo je čnosť čistoty?*

Čistota je čnosť, ktorá vyjadruje pozitívnu integráciu pohlavného života v človeku, a tým vnútornú jednotu človeka v jeho telesnom i duchovnom bytí. Ona je úzko spojená s čnosťou zdržanlivosti, ktorej cieľom je podriadenie ľudskej žiadostivosti a zmyslovosti rozumu.

91. *Aké sú základné hriechy proti čistote?*

Nezriadené vyhľadávanie sexuálnej rozkoše, sebaukájanie (masturbácia), pohlavný styk pred manželstvom alebo mimo manželstva, homosexuálne praktiky, pornografia.

92. *Ako treba chápať dar plodnosti v manželstve?*

Plodnosť je dobro, dar a cieľ manželstva. Tým, že manželia dávajú počiatok novému životu, majú účasť na stvoriteľskej moci Boha.

93. *Čo zabraňuje siedme prikázanie?*

Siedme prikázanie zakazuje krádež, ktorá spočíva v privlastnení si dobra blížnych napriek rozumnej vôli toho, komu oni patria. Ale taktiež každý iný spôsob nespravodlivého privlastnenia si a užívania dober iných osôb sa protiví siedmemu prikázaniu. Spáchaná nespravodlivosť si vyžaduje zadosťučinenie, spravodlivosť zasa sa dožaduje vrátiť to, čo bolo ukradnuté.

94. *Ktoré sú základné hriechy proti ôsmemu prikázaniu?*

Základné hriechy proti ôsmemu prikázaniu sú: a) klamstvo (hovorenie nepravdy so zámerom oklamať blízneho); b) ohováranie (vyjavenie chýb a nedostatkov blízneho bez objektívnej potreby osobám, ktoré ich nepoznajú); c) osočovanie (tvrdenie, ktoré sa protiví pravde); d) ľahkomyselné posudzovanie (uznanie blízneho, že je vinný na základe nedostatočných dôkazov).

95. *V čom spočíva pravdivosť? Treba vždy zachovať tajomstvo?*

Ukázať pravdu v skutkoch a odovzdávať ju v slovách jednoznačným spôsobom, bez predstieraní a pokrytectva. Spovedné tajomstvo je neporušiteľné. Odborné tajomstvo musí byť zachované. Dôverné veci, ktoré môžu blížnemu poškodiť, nesmieme rozširovať.

96. *Čo nám prikazuje deviate prikázanie?*

Deviate prikázanie nás vystriha pred nezriadenými túžbami, alebo ináč - pred nadmernou žiadostivosťou tela. Deviate prikázanie nám pripomína význam hanby, ktorý spočíva v tom, že neodkrývame to, čo má byť zakryté. Podmieňuje náš výber v spôsobe obliekania. Vyzýva nás k trpezlivosti, skromnosti a diskretnosti. Deviate prikázanie stojí na strane intímnosti ľudskej osoby.

97. *Čo nám zakazuje desiate prikázanie?*

Desiate prikázanie nám zabraňuje žiadostivý zhon za bohatstvami a mocou, ktorá v nich tkvie.

98. *Čo je modlitba? Na koho sa obraciame v modlitbe?*

Povznesenie duše k Bohu alebo prosba k Bohu o vhodné dobré. Rozhovor duše s Bohom.

V modlitbe sa obraciame predovšetkým na Boha Otca: modlitba taktiež smeruje k Ježišovi
vzývaním jeho svätého mena.

99. *Kedy sa treba modliť? Kde sa máme modliť?*

"Modlite sa bez prestania", hovorí sv. Pavol (1 Sol 5,17). Vždy sa možno modliť. Ba čo viac,
modlitba je potreba života. Modlitba a kresťanský život sú nerozlučné. Modliť sa môžeme
kedykoľvek a na ktoromkoľvek mieste.

100. *Naučil nás Ježiš nejakú zvláštnu modlitbu? Ako možno rozdeliť prosby obsiahnuté v tejto
modlitbe?*

Áno, Ježiš nás naučil modlitbu "Otče náš".

Prvé tri prosby modlitby "Otče náš" sa sústreďujú na slávu Otca: úcta voči jeho menu, príchod
jeho kráľovstva a splnenie Božej vôle. Ostatné štyri vyjadrujú naše túžby: týkajú sa nášho života,
aby bol sýtený a uchovaný od hriechu, a vzťahujú sa aj na náš boj, vedený až k víťazstvu dobra
nad zlom.

Čo znamená záverečné slovo "amen"?

Slovo "amen" vyjadruje naše "áno", súhlas, čiže "nech sa tak stane".